

12 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 2024
ΚΑΛΩΣΟΡΙΣΜΑ

Κυρίες και κύριοι
Καλώς εσμίξαμε και φέτος

«Ήθελα και να κάτεχα τα χρόνια απο περνούνε
ανέ ποθαίνουνε κι αυτά ή πάνε αλλού και ζούνε»

Η ΒΜΦ ιδρύθηκε το 2010 στη μνήμη του πρώην χανσενικού Μανώλη Φουντουλάκη. Την ιδρύσαμε τα παιδιά, τα ανήψια και τα εγγόνια του για να πάμε παρακάτω τον μεγάλο σκοπό της ζωής του: την καταπολέμηση του στίγματος της νόσου και την ανάδειξη και διατήρηση της χανσενικής μνήμης.

Κατά τους χειμερινούς μήνες η Βιβλιοθήκη περιορίζεται σε δράσεις βιβλιοφιλικές κυρίως στο Δημοτικό Σχολείο Ελούντας, συντηρώντας τη συλλογή της εκεί σχολικής βιβλιοθήκης, προσκαλώντας συγγραφείς και δωρίζοντας παιδικά βιβλία. Δεν επιδοτείται, ούτε ανήκει σε δίκτυο σχολικών βιβλιοθηκών, όχι ακόμη τουλάχιστον.

Οι καλοκαιρινές της δράσεις καταπιάνονται με ιστορικά θέματα της περιοχής μας και δεν είναι και λίγα: 2012 η μεγάλη έκθεση φωτογραφίας του Ελβετού Φρεντ Μπουασονά σε συνεργασία με το ~Ριζάρειο Ίδρυμα και την ~Ελβετική Πρεσβεία, 2013 Η γνωριμία της ~Ελούντας με την Αποστολή Πηνελόπη Γκάντι και την Ιερή Τέχνη της Κρητικής Υφαντικής, έκθεση που οδήγησε στη δημιουργία της φοβερής ομάδας Υφαντριών του Προοδευτικού Συλλόγου της Ελούντας, 2014 το αφιέρωμα στα Κρόσσια του Φεγγαριού του Walt Disney και στην απαρχή του τουρισμού στην Ελούντα, 2016 το αφιέρωμα στα Υδροπλάνα της IMPeriAL και τον σταθμό ανεφοδιασμού τους στον Κόρφο στα χρόνια του Μεσοπολέμου σε συνεργασία με τη Βρετανική Πρεσβεία, 2017 η ιστορία της διάνοιξης του Καναλιού, το αφιέρωμα στη μνήμη Επαμεινώνδα Ρεμουντάκη, η ανά διετία στήριξη του Θερινού Σχολείου των Πανεπιστημίων Κρήτης και Αθηνών με θέμα το Στίγμα στην Ιατρική.

Το έτος 2021, οι καλοκαιρινές μας δράσεις μεταφέρθηκαν στην Επάνω Ελούντα, σε μια προσπάθεια αναβίωσης του παραδοσιακού οικισμού που βρισκόμαστε απόψε και πήρε το όνομα EpanoEloundaExperiment.

Την πρώτη χρονιά προσκαλέσαμε το Φεστιβάλ Κινηματογράφου Χανίων, στήσαμε αυτήν εδώ την αυτοσχέδια οθόνη και παίξαμε ντοκιμαντέρ με θέματα από το πρόγραμμα Κρήτη Προφορική Ιστορία, φτιάξαμε τη δική μας Ομάδα με τίτλο Ελούντα, Προφορική Ιστορία (συντονίζεται από τον Γιώργο τον Μαυρικάκη την ψυχή της ΒΜΦ στην ~Ελούντα), την επόμενη χρονιά στον ίδιο χώρο είδαμε σειρά ντοκιμαντέρ με θέμα τον Εγκλεισμό, οι συμμετέχοντες γνώρισαν και θυμούνται μεγάλες συγκινήσεις. Πέρσι 2023, Τρίτη χρονιά του Experiment, αφιέρωμα σε τρεις τοπικούς ζωγράφους, άνοιξαν σπίτια και παλιά καφενεία, εκτέθηκαν σπουδαία έργα, ζωντάνεψε για λίγο το χωριό, μετά σιωπή. Φέτος, πληροφορηθήκαμε ότι οργανώθηκε στο ίδιο σημείο το Φεστιβάλ Παλαιστινιακού Κινηματογράφου και χαρήκαμε. Τα ωραία όνειρα είναι κολλητικά.

Απόψε, στο πλαίσιο του φετινού ΕρανοΕΙoundaExperiment2024:Διάλεκτος/Χρόνος, η ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΑΝΩΛΗΣ ΦΟΥΝΤΟΥΛΑΚΗΣ ΑΜΚΕ υποδέχεται και σας παρουσιάζει δυο σημαντικούς λασιθιώτες Ακαδημαϊκούς, τον Χριστόφορο Χαραλαμπάκη από την Ανατολή Ιεράπετρας, Ομότιμο Καθηγητή Γλωσσολογίας στο ΕΚΠΑ, κάτοχο της έδρας Γλωσσολογίας της Ακαδημίας Αθηνών και τον Κωνσταντίνο Δεμέτζο από τη Φουρνή Μεραμπέλλου, Καθηγητή Φαρμακευτικής ΝανοΤεχνολογίας και Νανοϊατρικής στο ΕΚΠΑ, Τακτικό Μέλος της Ευρωπαϊκής Ακαδημίας Επιστημών και Τεχνών στην τάξη των Φυσικών Επιστημών.

Σε μια αναπάντεχη φιλοσοφική συνάντηση/περιπλάνηση με τίτλο:

« Πού πάει ο χρόνος όταν περνάει;»

Τα χαράκια της μνήμης στην Επιστήμη
και στη Λαϊκή μας Παράδοση

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΔΕΜΕΤΖΟΣ

Καθηγητής

Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Ο **Κωνσταντίνος Δεμέτζος** έχει σπουδάσει στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, στην Γαλλία και στην Αμερική, ενώ έχει μεγάλο δίκτυο ερευνητικών συνεργασιών σε Ευρώπη και σε Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής σε καινοτόμες θεραπείες κυρίως για τον καρκίνο και τα νευροεκφυλιστικά νοσήματα. Είναι τακτικός καθηγητής και διδάσκει στην Ιατρική και Φαρμακευτική σχολή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών το αντικείμενο των νέων και καινοτόμων θεραπειών με βάση την νανοτεχνολογία των φαρμάκων ενώ τα βιβλία του διδάσκονται ως πρωτότυπα συγγράμματα σε πολλές πανεπιστημιακές σχολές στην Ελλάδα και στο εξωτερικό και έχουν μεταφρασθεί σε πολλές διεθνείς γλώσσες. Σήμερα προωθεί τον ψηφιακό μετασχηματισμό στο τομέα των νέων θεραπειών και των νέων φαρμάκων μέσω της τεχνητής νοημοσύνης, σε Εθνικό και Ευρωπαϊκό επίπεδο, μέσω ερευνητικών προγραμμάτων.

Θα πρέπει να σημειώσουμε την συμβολή και συνεχή παρουσία του καθηγητή στην εκλαϊκευση επιστημονικών θεμάτων ώστε η κοινωνία να κατανοήσει τις σημαντικές επιστημονικές εξελίξεις.

Το 2018 η **Ακαδημία Αθηνών** τον βράβευσε για τα επιστημονικά και συγγραφικά του επιτεύγματα στο τομέα της ανάπτυξης καινοτόμων φαρμάκων και θεραπειών με βάση την νανοτεχνολογία, με οίκοθεν βράβευση από την τάξη των θετικών επιστημών.

Το 2021 εξελέγη **Ακαδημαϊκός** στην Ευρωπαϊκή Ακαδημία Επιστημών και Τεχνών στην τάξη των φυσικών επιστημών.

Το **2024** το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών επέλεξε τον Καθηγητή Κωνσταντίνο Δεμέτζο για βράβευση με το **Αριστείο της εξαιρετης Πανεπιστημιακής διδασκαλίας**, ως διακεκριμένο καθηγητή

Το συγγραφικό του έργο είναι μεγάλο, και θεωρείται πολυγραφότατος στο πεδίο των καινοτόμων φαρμάκων και θεραπειών.

Ακαδημία Αθηνών: Ο καθηγητής Χριστόφορος Χαραλαμπάκης στην -κενή από το 1941- Έδρα της Γλωσσολογίας

Τι δήλωσε ο ίδιος

Τον Οκτώβριο του 2022 εξελέγη μέλος της Ακαδημίας Αθηνών, στην κενή από το 1941 Έδρα της Γλωσσολογίας, εξελέγη ο Ομότιμος Καθηγητής Γλωσσολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Χριστόφορος Χαραλαμπάκης.

Την ιστορική αυτή απόφαση έλαβε η Ακαδημία Αθηνών για την Έδρα της Γλωσσολογίας της Ακαδημίας που παρέμενε κενή από το 1941, μετά τον θάνατο του Γεώργιου Χατζιδάκι (1848 – 1941), «πατέρα» της ελληνικής γλωσσολογίας.

«Η εκλογή μου ως ακαδημαϊκού στην κενή από το 1941 θέση της γλωσσολογίας, όταν μάλιστα η Τάξη Γραμμάτων και Τεχνών με πρότεινε ομόφωνα στην Ολομέλεια, δεν αποτελεί μόνο ύψιστη τιμή, αλλά πολλαπλασιάζει παράλληλα τις ευθύνες μου για την απρόσκοπτη έκδοση του Ιστορικού Λεξικού και τις τακτικές αναθεωρήσεις του Χρηστικού Λεξικού το οποίο πρέπει να κρατηθεί ζωντανό και επίκαιρο και να αντικατοπτρίζει την εκφραστική ζωντάνια και τον δυναμισμό της νεοελληνικής γλώσσας» δήλωσε ο ίδιος στο in.gr.

Ποιος είναι ο Χριστόφορος Χαραλαμπάκης

Ομότιμος Καθηγητής της Γλωσσολογίας στη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών, Τμήμα Φιλολογίας, Τομέας Γλωσσολογίας.

Αναπληρωτής Πρόεδρος του Τμήματος Σλαβικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών, ο Χριστόφορος Χαραλαμπάκης γεννήθηκε στην Ανατολή Ιεράπετρας το 1948.

Είναι πτυχιούχος (1971) της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών. Συνέχισε μεταπτυχιακές σπουδές στα Πανεπιστήμια της Κολωνίας και της Χαϊδελβέργης (1972-1976).

Ανακηρύχθηκε διδάκτορας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου της Κολωνίας (1976) με τη διδακτορική διατριβή Φθάνω. Συμβολή στη νεοελληνική λεξικογραφία (Phthano. Ein Beitrag zur griechischen Wortforschung, Heidelberg 1976).

Διετέλεσε συντάκτης του Ιστορικού Λεξικού της Ακαδημίας Αθηνών (1977-1983), ειδικός επιστήμονας (1979-1981), έκτακτος καθηγητής (1982) και καθηγητής πρώτης βαθμίδας (1983-1993) στη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Κρήτης, απ' όπου μετακλήθηκε στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Αθηνών (1993-2000).

Το 1998 η Σύγκλητος της Ακαδημίας Αθηνών τον εξέλεξε ομόφωνα Διευθυντή του Κέντρου Συντάξεως του Ιστορικού Λεξικού της Νέας Ελληνικής Γλώσσας, προτίμησε όμως να παραμείνει καθηγητής πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης.

Το 2000 μετακινήθηκε στο Τμήμα Φιλολογίας, Τομέα Γλωσσολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Το ερευνητικό του έργο κινείται σε τρεις βασικούς άξονες:

- Την αρχαία και νέα ελληνική διαλεκτολογία και ηλεκτρονική λεξικογραφία,
- τη σχέση γλώσσας και λογοτεχνίας και
- τη γλώσσα της εκπαίδευσης, με έμφαση στην αξιοποίηση των ηλεκτρονικών υπολογιστών και της υψηλής τεχνολογίας.

Έχει ασχοληθεί ιδιαίτερα με θέματα γλωσσολογικής ορολογίας, με τη θεωρητική γλωσσολογία και την Ιστορία της ελληνικής γλώσσας, ενώ δεν παύουν να τον ενδιαφέρουν υφολογικά και κοινωνιογλωσσολογικά προβλήματα και θέματα ορθής χρήσης της Νεοελληνικής.

Δίδαξε ως επισκέπτης καθηγητής στα Πανεπιστήμια Münster της Γερμανίας (1989), Αθηνών (1990-1991), Κύπρου (1994, 1997, 2011), Θράκης (2001-2002), Γρανάδας (2006) και Frederick University, Cyprus (2010).

Υπήρξε ακόμα από τους πρώτους συντονιστές των προγραμμάτων LINGUA και ERASMUS στην Ελλάδα (σε συνεργασία με τα Πανεπιστήμια: Amsterdam, Münster, Vitoria, Γρανάδας), όπως επίσης εκπρόσωπος της χώρας μας στην έκδοση του Θησαυρού της Εκπαιδευτικής Ορολογίας του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Τον Ιούνιο του 2003 η Ολομέλεια της Ακαδημίας Αθηνών του ανέθεσε ομόφωνα τον επιστημονικό συντονισμό ενός νέου Χρηστικού Λεξικού της νεοελληνικής γλώσσας.

Από το 2006 έως το 2010 υπήρξε Αντιπρόεδρος του Ανωτάτου Συμβουλίου Πιστοποίησης του ECDL.

Έχει λάβει μέρος σε περισσότερα από 200 ελληνικά και διεθνή συνέδρια και είναι μέλος πολλών, ελληνικών και ξένων, επιστημονικών εταιρειών.

ΠΩΣ ΦΘΑΣΑΜΕ ΣΤΗΝ ΑΠΟΨΙΝΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ

Όλα ξεκίνησαν από μια βράβευση :

Η Ιστορική και Λαογραφική Εταιρία Λασιθίου αποφάσισε να Βραβεύσει για το 2023 , μεταξύ άλλων, τους δυο Σύλλογους το Σύλλογο Φουρνιωτών και Φίλων της Φουρνής και τη Βιβλιοθήκη Μανώλης Φουντουλάκης. Για να ευχαριστήσουν με τη σειρά τους οι δυο σύλλογοι ανέλαβαν να οργανώσουν μια κοινή δράση στην Αθήνα, όπου το χειμώνα δραστηριοποιείται η πλειοψηφία των μελών τους. Ο Γιάννης ο Σταμέλος , Μαθηματικός, Πρόεδρος της Ιστορικής Λαογραφικής Εταιρίας και εκδότης της Αμάθειας ανέλαβε να μας φέρει σε επαφή με τον πασίγνωστο Λασιθιώτη Γλωσσολόγο Χριστόφορο ώστε να είναι εκείνος ο κεντρικός ομιλητής .

Και έτσι, χωρίς καλά καλά να το καταλάβω , βρέθηκα να γευματίζω ανάμεσα στους δυο ακαδημαϊκούς που έχω απόψε εκατέρωθεν καθισμένους , δίπλα μου και η Ρένα η Κανιτάκη, Πρόεδρος των Φουρνιωτών της Αθήνας.

« Ήθελα και να κάτεχα τα χρόνια απου περνούνε
ανέ ποθαίνουνε κι αυτά ή πάνε αλλού και ζούνε»

Όταν, κυριολεκτικά, μεταξύ τυρού και αχλαδίου, ακούστηκε η μαντινάδα από τα χείλη του ~Χριστόφορου, ήδη από εκείνη τη στιγμή ήξερα ότι κάποια στιγμή, σε ένα άλλο τραπέζι, σε ένα καφενείο, σε μια σκηνή, θα έπρεπε αυτοί οι δυο ακαδημαϊκοί, ένας φυσικός και ένας γλωσσολόγος, να συνομιλήσουν ενώπιον κοινού. Κάτι πολύ καλό θα έβγαινε.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ

- Έκδοση "Τα Φωτεινά Μυαλά δεν έχουν πατρίδα" Βάσω Μιχοπούλου (Δεμέτζος-Φθενάκης)
- Το ίδιο και "οι καλοί άνθρωποι"
- Ο χωροχρόνος, ως άλλη υφάντρα της ανθρώπινης μνήμης, πλέκει τον καμβά, πάνω στον οποίο θα διαμορφωθεί η ιστορική μας μνήμη. (Θα χρειαστεί το δίχτυ για να αναπαραστήσεις τον καμβά που πλέκει ο χωροχρόνος;)
- Η σχετικότητα του χρόνου (δεν είναι για όλους ίδιος/το Παράδοξο των Διδύμων Αϊνστάιν)
- Συμβαίνουν τα ίδια σε Νανόκοσμο και Μεγάκοσμο;
- Πού εγκαθίσταται αυτός ο χρόνος;
- Χώρος+Μνήμη . Γιατί αδυνατίζει η μνήμη; Γιατί η πληροφορία δεν αποθηκεύεται; Πώς μεταδίδεται η πληροφορία;
- Πώς μεταφέρθηκαν έθιμα και συνήθειες από την αρχαιότητα έως σήμερα ; Παράδειγμα: Χοές - Νεκρόδειπνα- Σημερινά κόλλυβα
- Η πληροφορία είναι πιο δυνατή από τη μνήμη; Ποια θα είναι πιο πολύτιμη στο μέλλον; Ποιος θα είναι ο πλούσιος του μέλλοντος;
- Ποιοτική /Χαμένη/Χρήσιμη/Αχρηστη πληροφορία
- Ο ρόλος της Προφορικής Παράδοσης . Δημόσια και Προφορική Ιστορία . Η Μεγάλη και η Μικρή Ιστορία. Κρήτη, Προφορική Ιστορία. Ελούντα, Προφορική Ιστορία
- (Ντοκιμαντέρ Μαρίκα, μη φοβάσαι-Η πληροφορία για το ολοκαύτωμα ενός χωριού στα Χανιά έγινε ταινία-μέσα από προφορικό δίκτυο καταγράφηκε σε ένα υλικό μέσο και διασώθηκε/διατηρήθηκε στο μέλλον-εδώ πού είναι ο χωροχρόνος;)
- Αλτσχάιμερ : Γιατί δεν μπορούμε να το γιατρέψουμε;
- Γιατί η γιαγιά της Ελούντας μπορεί να μην θυμάται το όνομα του παιδιού της , αλλά να διάζει το υφάδι του αργαλειού της και να θυμάται απέξω κι ανακατωτά τα ζόμπλια και ό,τι έχει να κάνει με τα χράμια που έχει στην κασέλα της; Σε ποια διαμερίσματα της μνήμης της έχει πρόσβαση;
- Ιστορική Μνήμη και Πολιτισμός : τελικά είναι θέμα βιολογικό;
- Δια βίου Παιδεία : είναι η λύση;
- Ερώτηση προς Χαραλαμπίκη . Η λέξη χρόνος γιατί δεν ετυμολογείται; Πώς είναι δυνατόν μια λέξη να μην έχει προέλευση; Οι Γλωσσολόγοι είναι πεπερασμένοι; Οι Φυσικοί; Τελικά, δεν είμαστε τέλειοι;
- Τι σημαίνει ο τίτλος της διατριβής σας; Τι σημαίνει Phthano?

- Η μαντινάδα του Χαιρέτη μήπως έχει και συνέχεια; Έχει αδελφάκια; (Υπάρχει συναφής μαντινάδα που θα την πει ένας ελουντιανός)
- Ο Καζαντζάκης μιλάει για μια αστραπή . Πράγματι προλαβαίνουμε;